

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

11 januari 2022

Kenmerk

Z/21/031345 / D/21/046327

Portefeuillehouder

George Becht

Portefeuille

Onderwijs (incl. Huisvesting, leerplicht, leerlingenvervoer en passend onderwijs)

Opsteller

Donkervoort, Esther

Onderwerp

RIB nationaal programma onderwijs 2022-2023

Kennisnemen van

Plan Woerdens Programma Onderwijs 2022-2023 voor de besteding van de doeluitkering Nationaal Programma Onderwijs in 2022.

Inleiding

Het Rijk heeft via het zogenoemde Nationaal Programma Onderwijs (verder NPO) voor twee schooljaren (2021-2023) 5,8 miljard euro uitgetrokken voor voorschoolse educatie en het basis- en voortgezet onderwijs om de gevolgen van de COVID 19-pandemie aan te pakken. NPO is bedoeld leerlingen te helpen hun leervertraging in te halen en hun mentaal welbevinden te verbeteren. Het overgrote deel van de NPO-gelden gaan naar het onderwijs. De scholen zijn al geruime tijd bezig met de besteding hiervan. Een klein deel van de 5,8 miljard euro gaat naar de gemeenten in de vorm van een doeluitkering. Dit betekent dat het ministerie de bestedingsdoelen bepaalt. Geld dat niet wordt uitgeven aan de door het ministerie bepaalde bestedingsdoelen, moet worden terug betaald. Gemeenten hebben de taak deze middelen in te zetten voor aanvullende activiteiten. De gemeente Woerden krijgt € 1.241.197.

Voor het Woerdense Programma Onderwijs hebben wij een activiteiten- en bestedingsplan opgesteld. Het plan is voorbereid en opgesteld door een speciale werkgroep. In de werkgroep is het basis- en voortgezet onderwijs, de aanbieder van de voorschoolse educatie en de gemeente vertegenwoordigd. Een eerdere versie van het plan is op 25 oktober 2021 besproken met de leden van de Lokale Educatieve Agenda (vertegenwoordigers van onderwijs- en kinderopvangstellingen voor de leeftijdsgroep van nul tot 23 jaar in Woerden) en werd positief ontvangen. In het definitieve plan zijn een aantal nieuwe initiatieven toegevoegd en zijn de activiteiten verder uitgewerkt.

Kernboodschap

De bestedingsdoelen zijn door het ministerie breed geformuleerd. Gebaseerd hierop is door de werkgroep een aantal uitgangspunten geformuleerd om te helpen bij het maken van keuzes voor de inzet van de NPO-gelden in het Woerdense plan.

Deze uitgangspunten zijn:

- De inzet van middelen is vooral gewenst op het ondersteunen van leerlingen op het sociaal emotionele vlak. Leerachterstanden worden door scholen veelal zelf aangepakt met de NPO- gelden die zij beschikbaar hebben.
- Nieuwkomers / NT2 leerlingen (leerlingen bij wie de Nederlandse taal thuis niet de eerste taal is) hebben te lang te maken gehad met een taalarme (Nederlands) omgeving.
- Er is extra aandacht nodig voor peuters met een risico op taalachterstanden, zodat zij goed kunnen starten op de basisschool. Aanbieders van voorschoolse educatie krijgen geen 'eigen' NPO-gelden vanuit het Rijk. Elke gemeente kan zelf een afweging maken of extra gelden vanuit het NPO-budget ingezet worden voor voorschoolse educatie.
- Het is belangrijk dat activiteiten snel starten om verder oplopende problemen te voorkomen.
- Zoveel mogelijk aansluiting/uitbreiding bij het bestaande aanbod en voorzieningen.
- Zoveel mogelijk structurele effecten bereiken met de incidentele middelen.

Op basis van de uitgangspunten is een keuze gemaakt van de dertien activiteiten voor de periode 2022-2023. Met deze activiteiten wordt beoogd de meest urgente problemen aan te pakken. In de loop van de komende twee jaren kunnen nieuwe inzichten en/of behoeften ontstaan. Bij de besteding van de gelden wordt hiermee rekening gehouden.

Alle genoemde activiteiten zijn tot stand gekomen door een intensieve samenwerking met de scholen, het samenwerkingsverband, kinderopvang en onze andere lokale partners, zoals de bibliotheek, het beweegteam, het Klooster en KUVO. Hoewel wij op dit moment geen gelden inzetten op dit algemene bestedingsdoel is het bevorderen van de samenwerking in de gemeente (ook tussen partners onderling), een duurzaam gevolg van de wijze waarop dit plan tot stand is gekomen. Ook de verdere uitwerking vraagt nog om intensieve samenwerking, We doen dit met elkaar voor onze jeugdige inwoners!

Een aantal activiteiten uit het plan Woerdens Programma Onderwijs wordt voor het voetlicht gebracht

1. Verlengde schooldag

Voor kinderen waar thuis niet de Nederlandse taal wordt gesproken was het gedurende de algehele en tijdelijke schoolsluitingen lastig om digitaal te werken en optimaal gebruik te maken van het digitale afstandsonderwijs. Nieuwkomers/ NT-2 (Nederlands als tweede taal) - leerlingen hebben daarbij achterstand opgelopen in hun taalontwikkeling. Voor deze groep leerlingen is het van belang dat ze een impuls krijgen op het gebied van lezen en Nederlandse taal. Het is belangrijk deze kinderen, die thuis opgroeien in een taalarm milieu, zo lang mogelijk een taalrijke omgeving te bieden. In het plan is daarom voor deze leerlingen de schooldag verlengd. De verlengde schooldag wordt op twee manieren ingevuld. Invulling op en door de school zelf of door het bieden van een buitenschoolse opvangplek bij een kinderopvangorganisatie. Die is vaak ook in het schoolgebouw. Onderdeel van de verlengde schooldag (facultatief) zijn activiteiten die worden aangeboden door Stichting Beweegteam Woerden en cultureel-centrum Het Klooster.

2. Uitbreiding van Taalvisite

Taalvisite bestaat al binnen de gemeente Woerden. Taalvisite wordt gecoördineerd door de bibliotheek en uitgevoerd door vrijwilligers die bij gezinnen thuis ondersteuning bieden op het gebied van taal. Scholen en kinderopvanglocaties kunnen kinderen hiervoor aanmelden. Veelal hebben de vrijwilligers een achtergrond als leerkracht of pedagogisch medewerker. Gedurende 15 weken bezoekt de vrijwilliger de gezinnen wekelijks. Hij/zij leest voor aan de kinderen en doet onder andere taalspelletjes. De ouders worden hier intensief bij betrokken en aangespoord om zelf hun kinderen voor te gaan lezen, zodat zij hun taalontwikkeling blijvend stimuleren. Voordeel van Taalvisite is dat vrijwilligers ook andere problematiek kunnen constateren en hier iets mee doen, doordat ze bij de kinderen thuis komen.

3. Voorschoolse periode

Op diverse peutergroepen in Woerden wordt voorschoolse educatie aangeboden aan kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar. De kinderen die hieraan deelnemen krijgen via het consultatiebureau een indicatie voor voorschoolse educatie. Door extra ondersteuning via een speciaal programma nemen (taal)achterstanden af en maken kinderen een betere start op de basisschool. Vanuit de NPO-gelden wordt het huidige aanbod uitgebreid én versterkt door een extra pedagogisch medewerker. Bij de uitvoering van het plan onderzoeken we of we met de huidige doelgroepsdefinitie (indicatie) geen kinderen missen. Wellicht is een tijdelijke verruiming van de doelgroepsdefinitie nodig om het juiste effect te bereiken. Alle kinderen in de gemeente Woerden verdienen een goede start op de basisschool.

4. Jeugdhulp

Leerlingen op het voortgezet onderwijs kampen met mentale klachten als gevolg van verschillende gevolgen van de COVID-pandemie: algehele en tijdelijke schoolsluiting, minder sociale contacten met leeftijdsgenoten en minder bewegen. Maar ook door bijvoorbeeld angst voor(de) ziekte, angst voor gevolgen op familie en bekenden en angst voor maatschappelijke ontwikkelingen. Mentale klachten kunnen leiden tot langdurig (school)uitval.

Wat gaan we daar aan doen? Op alle vestigingen van het voortgezet onderwijs worden uren jeugdhulpverlening of schoolmaatschappelijk werk voor de leerling op locatie uitgebreid. Daarnaast gaat de zogenoemde brugfunctionaris meer doen. De brugfunctionaris zoekt de jeugdigen actief op om met hen in kaart te brengen wat er nodig is om te werken aan herstel. De bedoeling is dat de brugfunctionaris leerlingen thuis opzoekt.

Podcast

Onze medewerker Esther Donkervoort, beleidsadviseur onderwijs, heeft meegewerkt aan een podcast van het landelijk kennisplatform voor onderwijsachterstandenbeleid (GOAB.) Onderwerp van de podcast is het plannen maken en uitvoeren van het NPO. De gemeenten Woerden en Assen zijn hierin inspirerende voorbeelden (volgens GOAB.) In de [podcast](#) delen Assen en Woerden de succesfactoren en geleerde lessen.

Financiën

Vanuit het rijk wordt voor het NPO voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 een bedrag van in totaal € 1.241.197 ontvangen. Deze worden in maandelijkse termijnen uitbetaald. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 727.500 voor het jaar 2022 in de begroting op te nemen met als dekking de ontvangen gelden van het Rijk voor het NPO. Voor het restantbedrag volgt in het laatste kwartaal van 2022 een voorstel.

Rijksvergoeding 2022-2023	€ 1.241.197
Begroting 2022:	€ 727.500
▪ Bovenschoolse activiteiten	€ 278.100
▪ Voorschoolse periode	€ 268.500
▪ Zorg en welzijn	€ 180.900
Restant	€ 513.697

Uw raad krijgt een organisatie breed separaat voorstel hoe de verschillende bestedingen en rijksbijdragen met betrekking tot de gevolgen van de COVID pandemie in de begroting kunnen worden opgenomen.

Vervolg

Met het plan Woerdens Programma Onderwijs is een keuze gemaakt van dertien activiteiten. Met deze activiteiten wordt beoogd de meest urgente problemen aan te pakken. Niet alle activiteiten in het plan zijn volledig uitgewerkt. Concrete afspraken worden nu gemaakt met de uitvoerende partijen.

In het najaar van 2022 wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het plan, bijgestelde en nieuwe activiteiten en de inzet voor 2023.

Bijlagen

Woerdens Programma Onderwijs 2022-2023, opgeslagen onder nummer D/21/046379

Woerdens Programma Onderwijs 2022-2023

In dit plan wordt beschreven hoe de gemeente Woerden haar Nationaal Programma Onderwijs gelden (verder NPO), in de daarvoor vastgestelde periode van twee schooljaren (2021-2022 en 2022-2023), wil besteden. Om tot dit plan te komen is in juni 2021 een werkgroep gestart. Aan alle schoolbestuurders en de voorschoolse kinderopvang (VE) is gevraagd om naast de gemeente aan de werkgroep deel te nemen. Negen personen hebben zich voor de werkgroep opgegeven. In de werkgroep zijn het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs, het samenwerkingsverband (namens het voortgezet onderwijs), de aanbieder van de voorschoolse educatie en de gemeente vertegenwoordigd.

Een eerdere conceptversie van het plan is op 25 oktober 2021 besproken met de leden van de Lokale Educatieve Agenda en werd positief ontvangen. In het definitieve plan zijn een aantal nieuwe initiatieven toegevoegd en zijn de activiteiten verder uitgewerkt.

Inleiding

Via het NPO krijgen scholen steun om leerlingen te helpen hun leervertraging in te halen en hun mentaal welbevinden te verbeteren als gevolg van de COVID-pandemie. Het overgrote deel van de beschikbaar gestelde € 5,8 miljard voor funderend onderwijs gaat rechtstreeks naar de scholen. Een klein deel gaat naar de gemeenten.

Gemeenten hebben de taak deze gelden in te zetten voor aanvullende activiteiten. Belangrijk is dat deze activiteiten in samenwerking met scholen, kinderopvang, buitenschoolse opvang (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere lokale partijen bepaald worden. De activiteiten moeten aansluiten op de behoeften van kinderen in de gemeente en bij de activiteiten die scholen al nemen.

Te besteden bedrag en verantwoording

De gemeente Woerden krijgt vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) € 1.241.197,00 om in te zetten voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. Dit bedrag wordt uitgekeerd in de vorm van een specifieke uitkering. Het NPO-budget is een zogenoemde doeluitkering: het ministerie bepaalt de doelen en de verantwoording loopt via *single information*, *single audit* (sis.a.) De eindverantwoording vindt plaats via de jaarrekening van de gemeente over 2023. De besteding van de middelen moet plaatsvinden binnen de genoemde schooljaren. Gelden mogen alleen binnen die periode worden overgeheveld naar een volgend kalenderjaar. Geld dat niet wordt uitgeven aan de door het ministerie bepaalde bestedingsdoelen, moet worden terug betaald.

Algemene bestedingsdoelen

De bestedingsdoelen zijn verdeeld in verschillende activiteiten met daarbij een aantal voorbeelden genoemd door het ministerie van OCW van activiteiten waarvoor het gemeentelijk NPO-budget ingezet kan worden.

<i>Maatregelen</i>	<i>Activiteiten</i>
Bovenschoolse maatregelen	Zomerschool Bijles Huiswerkbegeleiding Voorleeshulp thuis Activiteiten op terrein sport/cultuur/techniek Ouderbetrokkenheid Professionalisering van schoolleiders en docenten
Voorschoolse periode	Inhalen uren voorschoolse educatie Extra begeleiding in de groep Extra inspanningen gericht op de toeleiding van kinderen
Zorg en Welzijn	Extra jeugdhulp op school of schoolmaatschappelijk werk M@ZL aanpak bij ziekteverzuim ¹ Zorg en welzijn in de zomerschool
Bevorderen samenwerking in de gemeente	Bevordering inzet pedagogisch medewerkers en jeugdartsen in het onderwijs
Thuiszitters	Bevordering samenwerking tussen onderwijs en zorg Bevordering deelname aan activiteiten van gemeente of school
Aanvullende maatregelen in combinatie met één of meerdere van de hierboven genoemde maatregelen	
Huisvesting	Tijdelijke extra huur bestaande (onderwijs) huisvesting voor uitvoering van activiteiten
Ambtelijke capaciteit	Inkoop expertise NPO voor bijvoorbeeld analyse voorgestelde activiteiten, ontwikkeling en uitvoering aanvullende activiteiten vanuit de gemeente, hulp aan scholen bij het opstellen van hun plannen

Uitgangspunten

De bestedingsdoelen zijn breed, daarom heeft de werkgroep een aantal uitgangspunten geformuleerd om te helpen bij het maken van keuzes.

Deze uitgangspunten zijn:

- De inzet van gelden is vooral gewenst op het ondersteunen van leerlingen op het sociaal emotionele vlak. Leerachterstanden worden door scholen veelal zelf aangepakt met de NPO-gelden die zij beschikbaar hebben.
- Nieuwkomers / NT2 leerlingen (leerlingen bij wie de Nederlandse taal thuis niet de eerste taal is) hebben te lang te maken gehad met een taalarme (Nederlands) omgeving.
- Er is extra aandacht nodig voor peuters met een risico op taalachterstanden, zodat zij goed kunnen starten op de basisschool. Aanbieders van voorschoolse educatie krijgen geen 'eigen' NPO-gelden.
- Het is belangrijk dat activiteiten snel starten om verder oplopende problemen te voorkomen.
- Zoveel mogelijk aansluiting/uitbreiding bij het bestaande aanbod en voorzieningen.
- Zoveel mogelijk structurele effecten bereiken met de incidentele middelen.

¹ M@ZL is een beproefde methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren in het voortgezet onderwijs en het MBO. Schoolmedewerkers, jeugdartsen en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim, waardoor problematiek vroegtijdig in beeld komt.

Activiteiten Woerdens Programma Onderwijs

Op basis van prioritering zijn activiteiten bepaald die kinderen en jongeren een extra steuntje in de rug bieden om hun leervertraging in te halen en hun mentaal welbevinden te verbeteren. De plannen hieronder zijn gerangschikt op basis van de algemene bestedingsdoelen zoals deze door het ministerie van OCW genoemd zijn. De genoemde bedragen zijn indicatief.

Met deze plannen wordt beoogd de meest urgente problemen aan te pakken. In de loop van de komende twee schooljaren kunnen nieuwe inzichten en/of behoeften ontstaan, waardoor ruimte in het budget gewenst is.

Bovenschoolse Activiteiten

- **Verlengde schooldag**

Voor kinderen waar thuis niet de Nederlandse taal wordt gesproken was het gedurende de *lockdowns* in het schooljaar 2020-2021 lastig om digitaal te werken en optimaal gebruik te maken van het *online* aanbod. Nieuwkomers/ NT-2 leerlingen hebben gedurende de *lockdown* een aantoonbare achterstand opgelopen in hun taalontwikkeling, doordat ze onvoldoende in aanraking kwamen met de Nederlandse taal.

Voor deze groep leerlingen is het van belang dat ze een impuls krijgen op het gebied van lezen en Nederlandse taal. Het is belangrijk deze kinderen, die thuis opgroeien in een taalarm milieu, zo lang mogelijk een taalrijke omgeving te bieden. Het plan is daarom om voor deze leerlingen de schooldag te verlengen.

De verlengde schooldag kan op twee manieren ingevuld worden. Invulling door de school zelf of door het bieden van een BSO-plek bij een kinderopvangorganisatie (buitenschoolse opvang.)

Doelgroep

Nieuwkomers / NT-2 leerlingen in de groepen 1 t/m 8.

Basis		
Groep 4 t/m 8	Invulling door school: <ul style="list-style-type: none">• 2,5 uur per schoolweek• Groepen van maximaal 6 leerlingen	€ 4.983.00 per groep per jaar
Groep 1 t/m 3	Invulling door BSO: <ul style="list-style-type: none">• 1 dagdeel van 14:15 – 18:30 uur per week	€ 1.028,05 per kind per jaar

* Bij de vormgeving van de verlengde schooldag moet rekening worden gehouden met het gegeven dat er een lerarentekort is, waardoor de inzet anders gerealiseerd moet worden. Dat kan door een onderwijsassistent die al aanwezig is in de school aanwezig te laten zijn bij de instructies die door de leerkracht worden gegeven. De onderwijsassistent herhaalt/ verdiept de instructie tijdens de verlengde schooldag. Bij inzet van een onderwijsassistent bedragen de kosten € 3.392.00 per groep per jaar.

**Scholen die weinig nieuwkomers/NT-2 leerlingen hebben kunnen een keuze maken of zij zelf invulling geven aan de verlengde schooldag of alle leerlingen (groep 1 t/m 8) de invulling door de BSO laten verzorgen.

Kanttekening

Het grote tekort aan leerkrachten, de mogelijk zeer beperkte inzet van onderwijsassistenten (omdat zij al ingezet worden op NPO-activiteiten vanuit de scholen zelf) en BSO medewerkers, kan de haalbaarheid van deze maatregel beïnvloeden. Als dit een knelpunt blijkt onderzoeken we of een alternatieve inzet mogelijk is, waardoor deze maatregel toch uitgevoerd kan worden. Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn dat leerlingen van verschillende scholen per wijk samengevoegd worden tot een beperkt aantal groepen, waarbij een externe partij (bijvoorbeeld een huiswerkbegeleidingsinstituut) het lesaanbod verzorgt.

- **Aanvullende activiteiten verlengde schooldag in samenwerking met het Bewegteam en het Klooster**

Onderdeel van de verlengde schooldag (facultatief) zijn activiteiten die worden aangeboden door Stichting Bewegteam Woerden en cultureel-centrum Het Klooster.

Bewegteam

Het bewegteam wil zich inzetten om de brede motorische basis te stimuleren bij de kinderen van de BSO's die deelnemen aan de verlengde schooldag, om zo op de langere termijn de kans op achterstanden bij deze kinderen te voorkomen en/of te verkleinen. Bewegend leren kan als methode ingezet worden om waar mogelijk in thema's te werken en/of kinderen rekenen en taal in beweegvormen aan te bieden.

Totale kosten per BSO locatie per jaar, inzet buurtcoach en materialen*	€ 6.050,00
---	------------

*Inclusief train de trainermodule, waardoor de inzet een structureel effect krijgt.

Het Klooster

- Workshops per discipline: muziek (divers), dans, theater, musical, digital arts

Workshops talent ontdekken en ontwikkelen door beleving van muziek, dans, theater, musical, digital arts en kennismaking met kunstvormen, emoties en saamhorigheidsgevoel.

- Talentontwikkeling, vervollessen per discipline voor talentvolle en gemotiveerde kinderen: muziek (divers), dans, theater, musical, digital arts

Dit is een vervolg op de workshops, zoals hierboven genoemd.

Totale kosten per BSO locatie met een verlengde schooldag, 5 dagdelen x € 195,00, éénmalig	€ 975,00
Totale kosten per BSO locatie met een verlengde schooldag, 2 sessies x 5 dagdelen x € 130,00, éénmalig	€ 1.300,00

- **Bokscoaching Rembrandt van Rijnschool en schakelklas**

De Rembrandt van Rijnschool en de schakelklas op de Achtsprong (beide onderdeel van stichting Klasse) hebben de meeste NT2 kinderen /nieuwkomers. De Rembrandt van Rijnschool is ook de school voor de eerste opvang van nieuwkomers. Er zitten veel kinderen die een lastige thuissituatie hebben. Daarnaast zijn er meerdere kinderen die naar Nederland gevlucht zijn en die traumatische ervaringen hebben meegemaakt. Het zijn kinderen met veel emoties en onmacht, die zich snel onbegrepen of aangevallen voelen.

Op school wordt veel aandacht besteedt aan het sociaal emotionele klimaat. Welbevinden en een gevoel van veiligheid zijn de belangrijkste voorwaarden om tot leren te komen en achterstanden weg te werken. Gedurende de dag vinden groepsgesprekken of individuele gesprekken plaats. De school ziet hier echter onvoldoende effect van en ziet meerwaarde in bokscoaching, waarbij kinderen op een fysieke manier leren omgaan met hun emoties.

Binnen de training emotieregulatie is bijvoorbeeld aandacht voor fel reageren op een ander, het gevoel dat je tekort wordt gedaan, volle hoofden en de ik-gerichte cultuur. Kinderen leren aanvoelen wat er in hun lijf speelt en wat zij nodig hebben. Deze training is bedoeld voor alle leerlingen van de Rembrandt van Rijnschool en alle kinderen van de schakelklas. Gedurende het jaar wordt gewerkt naar een meer gericht aanbod voor de kinderen die het op dat moment het meest nodig hebben.

Ouders worden betrokken door ouderavonden te organiseren waarbij de trainer informatie geeft over de trainingen en waarbij ouders leren hoe emotieregulatie werkt en hoe zij hier mee om kunnen gaan.

De Rembrandt van Rijnschool vraagt een bijdrage uit de gemeentelijke NPO-gelden voor bokscoaching.

Bokscoaching, 4 uur x 40 weken x € 80,00 per uur	€ 12.800,00
--	-------------

Deze activiteit voor de Rembrandt van Rijnschool en de schakelklas wordt ingezet in de vorm van een pilot. Als de ervaringen succesvol blijken, kan bokskoaching in een vervolgplan wellicht ook op andere scholen met relatief veel NT2 kinderen /nieuwkomers ingezet worden.

- **Taalvisite**

Taalvisite bestaat al binnen de gemeente Woerden. Taalvisite wordt gecoördineerd door de bibliotheek en uitgevoerd door vrijwilligers die bij gezinnen thuis ondersteuning bieden op het gebied van taal. Scholen en kinderopvanglocaties kunnen kinderen hiervoor aanmelden. Veelal hebben de vrijwilligers een achtergrond als leerkracht of pedagogisch medewerker. Gedurende 15 weken bezoekt de vrijwilliger de gezinnen wekelijks. Hij/zij leest voor aan de kinderen en doet onder andere taalspelletjes. De ouders worden hier intensief bij betrokken en aangespoord om zelf hun kinderen voor te gaan lezen, zodat zij hun taalontwikkeling blijvend stimuleren. Binnen de bestaande afspraken kunnen 40 gezinnen aangemeld worden voor taalvisite. Er is nog ruimte voor 15 gezinnen. Als meer gezinnen aangemeld worden kan voor deze uitbreiding NPO-gelden ingezet worden.

Taalvisite, 1 uur x 15 weken, volledig traject per gezin	€ 400,00
--	----------

- **Leesconsulent en extra collectiebudget voor programma's en activiteiten op school vanuit bibliotheek het Groene Hart**

De basisscholen in Woerden doen sinds dit schooljaar een veel groter beroep op ondersteuning vanuit bibliotheek Het Groene Hart. Er zijn veel meer aanvragen uit het Programma Basisonderwijs 2021-2022 dan voorheen. Scholen zetten hiervoor hun eigen NPO-gelden in. De bibliotheek kan deze vraag opvangen door onder andere het uitbreiden van hun flexibele schil van vakdocenten. Dit kunnen zij deels financieren uit de bijdragen van scholen. De formatie is echter niet toereikend om de stroom aan aanvragen op te vangen. Ditzelfde geldt voor de (te grote) druk op de collectie van de vestigingen. Hiervoor wordt een bijdrage vanuit de gemeentelijke NPO-gelden gevraagd.

Leesconsulent voor minimaal 24 uur per week	€ 25.000,00
Collecties voor programma's en activiteiten op school (voor roulatie op meerdere scholen)	€ 10.000,00

- **Maatwerk programma op het gebied van muziek, dans, theater, musical of digital arts vanuit Het Klooster.**

Dit maatwerk programma is gericht op de versterking van de sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfvertrouwen, welzijn en talentontwikkeling van leerlingen. Dit programma is bedoeld voor leerlingen die sociaal emotioneel een steuntje in de rug kunnen gebruiken en niet vanzelfsprekend de weg naar de kunsteducatie in de vrije tijd weten te vinden, maar wel de motivatie en/of het talent hebben. Vakdocenten, groepsleerkrachten en mentoren signaleren deze motivatie / dit talent tijdens binnenschoolse kunsteducatieve projecten en kunnen aansluitend daarop in gesprek gaan met de leerlingen over naschoolse verdieping. Juist door het wegvallen van vele binnenschoolse kunsteducatieve activiteiten in de COVID-periode zijn deze kinderen extra getroffen, omdat zij nu helemaal geen kans hebben gekregen om zich op deze manier te uiten en te ontwikkelen.

Lessen en huur materiaal/instrument € 750,00 per leerling per jaar. Uitgaande van 40 leerlingen per jaar	€ 30.000,00
--	-------------

- **Programma ontwikkeling KUVO**

KUVO (kunst en culturele vorming voor scholieren) heeft gedurende de COVID-periode vanuit scholen de vraag gekregen om nieuwe plannen uit te werken die jongeren op sociaal emotioneel gebied versterken. De activiteiten stimuleren zelfvertrouwen, vindingrijkheid en talentontwikkeling en bevorderen kansengelijkheid.

Scholen betalen extra voor de uitvoeringsuren van de activiteiten. Vanuit de gemeentelijke NPO-gelden wordt een bijdrage gevraagd voor een brede doorontwikkeling van de programmalijnen en voor professionalisering van de organisatie (en daarmee de borging van de duurzame continuïteit van KUVO). Juist ook door de effecten van COVID en diverse actuele maatschappelijke thema's op kinderen en jongeren, is borging van wat inmiddels door KUVO is opgebouwd, extra nodig.

KUVO streeft naar realisatie van effectieve interventies: zij investeren preventief, monitoren pilots en evalueren waardoor bredere uitrol mogelijk is. Hierbij is kennisdeling geborgd, waardoor een structureel effect ontstaat.

Programma ontwikkeling 0,45 fte per week, totaal bedrag per jaar	€ 25.000,00
--	-------------

Kanttekening

Scholen maken met hun NPO-gelden ook gebruik van het aanbod van de bibliotheek, Het Klooster en KUVO. Belangrijk is dat de inzet vanuit gemeentelijke NPO-gelden aanvullend is op wat de scholen doen, niet in plaats van wat scholen zelf al aanbieden. We zijn er alert op dat activiteiten niet dubbel ingezet worden, waardoor inzet vanuit de gemeentelijke NPO-gelden niet meer effectief is.

Beweging en ontmoeting

Als het om het welzijn van de kinderen/jongeren gaat is beweging en ontmoeting erg belangrijk. Ontmoeting met name voor leerlingen van het voortgezet onderwijs. Jongeren hebben sociaal emotioneel een achterstand opgelopen, doordat zij elkaar tijdens de *lockdown* weinig konden ontmoeten.

- **Fitnessplein Minkema**

Het Minkema College wil van (een gedeelte) van het schoolplein van de locatie aan de Steinhagenseweg een fitnessplein maken voor de school en voor de buurt. Bekeken wordt of via co-financiering een bijdrage vanuit de NPO-gelden mogelijk is. Hier is nog geen concrete aanvraag voor gedaan. De aanvraag kan in een vervolgplan NPO in 2022 worden opgenomen.

Voorschoolse periode

Op diverse peutergroepen in Woerden wordt voorschoolse educatie (VE) aangeboden aan kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar. De kinderen die hieraan deelnemen krijgen via het consultatiebureau een indicatie voor VE. Door extra ondersteuning via een speciaal VE-programma nemen (taal)achterstanden af en maken kinderen een betere start op de basisschool. VE vindt plaats op een aantal locaties van KMN Kind en Co (kinderopvang) en wordt gesubsidieerd door de gemeente vanuit Rijksmiddelen. In Woerden nemen gemiddeld 70 peuters 16 uur per week deel aan VE.

Vanuit de NPO-gelden wordt het huidige aanbod VE uitgebreid en versterkt door:

- **Extra pedagogisch medewerker op VE-groepen met 50% of meer peuters met een VE-indicatie**

Op 10 locaties in de gemeente wordt VE aangeboden. Op 5 van deze locaties zijn relatief veel VE-peuters. Dit zijn locaties in Molenvliet, het Schilderskwartier en Harmelen en Zegveld. Door een extra pedagogisch medewerker op deze groepen te plaatsen, ontstaat nog meer intensieve aandacht voor de (taal)ontwikkeling van kinderen met een VE-indicatie. Op de locaties in Molenvliet en het Schilderskwartier (totaal 3 locaties) wordt voor 3 uur per dag (VE is totaal 5 uur per dag) een extra pedagogisch medewerker ingezet. De locaties in Harmelen en Zegveld delen de 3 extra uren inzet per dag. Dit kan omdat de bezetting met VE-peuters per dag verschilt. Er zijn niet op alle dagen meer dan 50% peuters met een VE-indicatie aanwezig. Als er bij een andere niet-genoemde locatie meer dan 50% VE-peuters ontstaat op een bepaalde dag of dagen, dan kunnen deze uren ook daar ingezet worden.

4 locaties (waarvan 1 voor wisselende locaties), 3 uur per dag extra inzet pedagogisch medewerker, kosten per jaar	€ 82.750,00
--	-------------

- **Uitbreiding aantal beschikbare VE-plaatsen**

Alle kinderen met een VE-indicatie krijgen een VE-plaats bij een peutergroep van de kinderopvanglocatie KMN Kind & Co. In plaats van het aantal beschikbare plekken is de indicatie leidend. We onderzoeken of we met de huidige doelgroepdefinitie geen kinderen missen. Wellicht is een tijdelijke verruiming van de doelgroepsdefinitie nodig om het juiste effect te bereiken. Alle kinderen in de gemeente Woerden verdienen een goede start op de basisschool.

Uitbreiding met 15 VE plaatsen, € 6.400,00 per jaar per kind, kosten per jaar	€ 96.000,00
---	-------------

- **Korte cursus Muziek & Beweging**

Er worden 15 lessen verzorgd door Het Klooster. Via muziek en beweging wordt gewerkt aan taal, ritmegevoel, beweging, emotionele ontwikkeling en saamhorigheidsgevoel. Door afstemming met de pedagogisch medewerkers worden zij geïnspireerd om hier een continu vervolg aan te geven in de groepen.

10 VE locaties x 15 lessen x € 195, kosten per jaar	€ 29.250,00
---	-------------

- **Bewegend leren**

Het beweegteam wil zich inzetten om de brede motorische basis te stimuleren bij kinderen met een VE-indicatie, om zo op de langere termijn de kans op achterstanden bij deze kinderen te voorkomen en/of te verkleinen. Bewegend leren kan als methode ingezet worden om waar mogelijk in thema's te werken en/of kinderen rekenen en taal in beweegvormen aan te bieden.

10 VE locaties, inzet buurtsportcoach en materialen, kosten per jaar	€ 60.500,00
--	-------------

Inclusief train de trainermodule, waardoor de inzet een structureel effect krijgt.

Zorg en Welzijn

Jeugdhulp in het voortgezet onderwijs en aanpak ziekteverzuim

Op de website van de Vereniging van scholen in het Voortgezet Onderwijs (VO Raad) is te lezen dat er door de COVID-crisis toenemende zorgen zijn over de mentale gezondheid van jongeren. De crisis brengt veel leerlingen onzekerheid, stress en spanningen. Hun sociale contacten, vrijheid en experimenteeruimte zijn sterk verminderd. Naast de vaak al bekende groep kwetsbare leerlingen op school, is er een groeiende middengroep van leerlingen die het mentaal zwaar heeft. Zij hebben op dit moment ook vanuit hun school iets extra's nodig om overeind te blijven.

Het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) heeft een overzichtsstudie gedaan naar de gevolgen van de pandemie voor jongeren en kinderen. Hiervoor zijn meer dan 130 Nederlandse wetenschappelijke studies, peilingen, enquêtes en analyses van bestaande registraties geanalyseerd. Over het sociaal welbevinden werd het volgende geconcludeerd²:

- a) Afname mentaal welbevinden
- b) Mentale klachten lijken toegenomen
- c) Mogelijke invloed schoolsluiting
- d) Met de meeste jongeren gaat het nog steeds goed.

In de eerste inventarisatie met vertegenwoordigers van het RBL Utrecht West (regionaal bureau leerplicht), vertegenwoordigers van de VO scholen, het Samenwerkingsverband RUW (VO) en WoerdenWijzer (sociaal domein gemeente) wordt dit beeld bevestigd. In toenemende mate maken scholen zich zorgen om de groep jeugdigen die angststoornissen of depressies heeft ontwikkeld, waardoor er een potentieel risico op uitval ontstaat. De basisvoorzieningen op de school lijken ontoereikend en extra hulp is nodig.

Hieronder worden de opties gepresenteerd voor de hulp die nodig is voor deze doelgroep.

² Effect van COVID op jeugd, gezin en jeugdveld, een literatuuroverzicht, NJI, 2021

Doelgroep	Groep jongeren waarbij de mentale klachten dusdanig zijn toegenomen dat dit belemmerend werkt voor deelname aan het onderwijs (zowel het maken van schoolwerk als fysieke aanwezigheid). Mentale klachten die niet zijn ontstaan op school of door school, te maken hebben met het kind zelf of met de gezinssituatie en waarin COVID een rol heeft gespeeld (bijvoorbeeld angst voor de ziekte, angst voor gevolgen op familie en bekenden, angst voor maatschappelijke ontwikkelingen).
Doel interventie	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkomen van (langdurig) uitval - Afname van klachten zodat de jeugdige in staat is om naar behoren deel te nemen aan het onderwijs

Hieronder volgt een overzicht van bestaande interventies, waarbij uitbreiding bij kan dragen aan het welbevinden van bovenstaande doelgroep. Omdat het gaat om klachten die te maken hebben met sociaal – emotioneel welbevinden is gekozen voor interventies die zijn onder te brengen onder de noemer jeugdhulp. De inzet is optioneel.

- **Jeugdhulp Timon uitbreiden**

Op elke vestiging van het voortgezet onderwijs van het Minkema College en het Kalsbeek College de jeugdhulpverlening uitbreiden met 9,5 uur per week. Er wordt nog onderzocht wat de impact hiervan is op het contract (aanbesteding) van de gemeente met Timon. Ook moet met Timon verkend worden of uitbreiding op korte termijn mogelijk als het gaat om inzet van personeel. Kanttekening hierbij is dat de hulp op school is, dus een voorwaarde is dat ook de leerling op school is.

- **Jeugdhulp MEE uitbreiden**

Op het Futura College schoolmaatschappelijk werk uitbreiden met 8 uur per week. Ook met MEE moet verkend worden of uitbreiding van hulp op korte termijn mogelijk is. En ook hier de kanttekening dat de hulp op school is en dus de leerling ook.

Kanttekening

Een kanttekening bij de uitbreiding van jeugdhulp op alle VO-scholen in de gemeente: dit schooljaar wordt gewerkt aan het duurzaam vormgeven van de jeugdhulp in de scholen. Mogelijk betekent dit wijzigingen voor het schooljaar 2022/2023. De voorstellen die hieronder zijn opgenomen gelden dan ook voor het schooljaar 2021/2022. In het eerste kwartaal van 2022 wordt duidelijk hoe de jeugdhulp in het VO er in schooljaar 2022/2023 en verder eruit gaat zien. Hierop worden de plannen voor de NPO-gelden aangepast.

- **Uitbreiding van uren voor brugfunctionaris**

De brugfunctionaris zoekt de jeugdigen actief op om met hen in kaart te brengen wat er nodig is om te werken aan herstel. In het kader van de M@Z- aanpak³ is op dit moment de jeugdarts van de GGD betrokken. De bedoeling is dat de brugfunctionaris meer *outreaching* werkt en eerder betrokken wordt. Er wordt nog onderzocht hoe uitbreiding mogelijk is. Deze inzet is voor de groep jeugdigen die thuis opgezocht moet worden.

NB: het is van belang om zicht te krijgen op de omvang van de doelgroep zodat we een goede inschatting kunnen maken van de benodigde inzet. In het overzicht zijn we uitgegaan van uitbreiding acht uur per week.

³ M@ZL is een beproefde methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren in het voortgezet onderwijs en het MBO. Schoolmedewerkers, jeugdartsen en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim, waardoor problematiek vroegtijdig in beeld komt.

	Kosten per schooljaar
Jeugdhulp Timon uitbreiden, 26 weken schooljaar 2021/2022	€ 86,10 per uur 4 locaties 26 weken € 84.530,00
Jeugdhulp MEE uitbreiden, 26 weken schooljaar 2021/2022	€ 75,60 per uur 26 weken € 15.724,00
Indicatie uitbreiding jeugdhulp sept 2022 – dec 2022 met 8 uur per week	Uitgangspunt uurtarief Timon en uurtarief MEE 14 weken € 47.040,00
Uitbreiding van uren voor brugfunctionaris	€ 70,00 per uur 12 uur per week 40 weken € 33.600,00

Bevorderen samenwerking in de gemeente

Alle genoemde activiteiten komen tot stand uit een intensieve samenwerking met de scholen, het samenwerkingsverband, kinderopvang en onze andere lokale partners, zoals de bibliotheek, het beweegteam, het Klooster en KUVO. Hoewel wij op dit moment geen gelden inzetten op dit algemene bestedingsdoel is het bevorderen van de samenwerking in de gemeente (ook tussen partners onderling), een duurzaam gevolg van de wijze waarop dit plan tot stand is gekomen. Ook de verdere uitwerking vraagt nog om intensieve samenwerking, We doen dit met elkaar voor onze jeugdige inwoners!

Uitvoering

Zodra het Woerdens Programma Onderwijs 2022-2023 door het college is vastgesteld kan gestart worden met de uitvoering. Gelden worden in eerste instantie voor een jaar toegekend. In het najaar 2022 wordt geëvalueerd om te kunnen bepalen of een verlenging nodig en gewenst is.

Er moet nog worden bepaald hoe de uitvoering, bekostiging, verdeling, verantwoording en evaluatie vorm gegeven wordt.

Samenhang met andere steunpakketten en budgetten binnen de gemeente

Naast het NPO-budget zijn ook andere steunpakketten toegekend aan de gemeente. Ook heeft de gemeente de beschikking over een onderwijsachterstandenbudget, wat met name voor de voorschoolse educatie ingezet kan worden. Het is dus mogelijk dat goedgekeurde activiteiten (deels) ook uit andere middelen betaald (kunnen) worden.

Financieel overzicht

Budget schooljaren 2021-2022 en 2022-2023: € 1.241.197,00

Schatting kosten kalenderjaar 2022

<i>Bovenschoolse activiteiten</i>	
• Verlengde schooldag: invulling door docent (8 groepen)	€ 40.000,00
• Invulling door BSO (80 plaatsen)	€ 82.000,00
• Aanvullende activiteiten verlengde schooldag (Bewegteam en Het klooster voor 4 locaties)	€ 33.300,00
• Bokskoaching Rembrandt van Rijnschool en schakelklas	€ 12.800,00
• Taalvisite (50 gezinnen)	€ 20.000,00
• Leesconsulent en aanschaf collecties Bibliotheek voor ondersteuning op school	€ 35.000,00
• Maatwerkprogramma Klooster	€ 30.000,00
• Kuvo	€ 25.000,00
<i>Voorschoolse periode</i>	
• Extra uren pedagogisch medewerker op 5 VE locaties	€ 82.750,00
• Uitbreiding VE-plekken	€ 96.000,00
• Korte cursus muziek en beweging (klooster)	€ 29.250,00
• Bewegend leren (bewegteam)	€ 60.500,00
<i>Zorg en welzijn</i>	
• Extra jeugdhulp op school eerste helft 2022 (26 weken)	€ 100.300,00
• Extra jeugdhulp op school tweede helft 2022 (14 weken)	€ 47.000,00
• Uitbreiding uren brugfunctionaris	€ 33.600,00
Totaal	€ 727.500,00
Vanuit NPO-budget	€ 641.500,00
Vanuit onderwijsachterstandenbudget (investeringen in voorschoolse periode)	€ 86.000,00

Conceptversie plan NPO 17122021